

K U R Y E R L I T E W S K I

w Wilnie w Piątek dnia 15 Lutego v.s. 1820 roku

Obserwacje meteorologi- czne.	Czas obserwacji	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau	Wiatry	Odmi. w powie.
dn. 11 średnia.		28 cal. 0 9. lin.	— 1, 8 stopn.	Południowy	Pogoda
dn. 12 średnia.		27 — 10, 0, —	— 1, 6 —	Południowy	Pogoda
dn. 13 godz. 7		27 — 6, 3, —	— 4, 5 —	Południowy	Pogoda

WIADOMOSCI KRAJOWE

Gazeta petersburska akademicka z dnia 3 lutego umieściła opisanie otwarcia instytutu nauczycielskiego przy uniwersytecie petersburskim:

Ku większemu pożytkowi zaprowadzonego w kochanej oyczyźnie naszej systematu krajowego oświecenia, konieczną było potrzebą, ustanowić osobny zakład, w którymby się kształcili nauczyciele, wyłącznie dla niższych szkół narodowych, tak ściśle związek mających z pomysłnością ludu: bo żadney nie podpada wątpliwości, że w tych początkowych rozsadnikach oświecenia, zasiewane w dzieciennych sercach nasiona prawdziwej pobożności, bojaźni Bożej, i nieodbitych w towarzyskiem życiu wiadomości, wzrastając i służąc za grunt dalszego formowania umysłu i serca — ustalają zesłany z wysokości pokóy i pomysłność narodową.

Widząc uderzający niedostatek nauczycieli, usposobionych dla niższych zakładów szkolnych, prezydent cesarskiej akademii nauk, rzeczywisty radca stanu i kawaler, *Sergiusz Symonowicz Uwarow*, jako kurator wydziału szkolnego petersburskiego i członek głównego rządu szkół, przedstawił mu projekt założenia w *S. Petersburgu drugiego oddziału głównego instytutu pedagogicznego*, który po dojrzałym rozważeniu i przystosowaniu do okoliczności, w podanym od głównego rządu szkół przełożeniu, razem z właściwym dla projektowanego ustanowienia etatem, przez Jego Cesarską Mość potwierdzony został dnia 25 października 1817 roku. Dla przywiedzenia do skutku tak pożytecznego zamiaru, — prócz należytego urządzenia mieszkań i opatrzenia we wszelkie rzeczy potrzebne, — naznaczenia, na mocy najwyższej potwierdzonego etatu, urzędników, — wybrania z najsławniejszą ostrożnością i po examinie przepisanych uczniów, należało oczekiwać powrotu czterech studentów, w liczbie których trzy z uczniów, kurs nauk z pochwałą ukończyli w gimnazjum gubernialnym sanktpetersburskiem, i do głównego instytutu pedagogicznego (teraźniejszego uniwersytetu) postąpili, którzy z wyboru kuratora wydziału petersburskiego, wysłani byli kosztem skarbowym, do oświecenijszych krajów Europy, dla przypatrzenia się w znakomitszych zakładach pedagogicznych, nowym sposobom uczenia i zastosowania ich do ducha narodowego, obyczajów i różnych miejscowych okoliczności, rozległego państwa rossyjskiego, ukochanej oyczyzny naszej.

Teraz, za powrotem z pożądanym udoskonaleniem się pomienionych, godnych uwagi zwierzechności studentów, oświeczonych obrócić na

dobro społeczności nabytą przez się pożyteczną umiejętność, na urządzie nauczycieli w instytucie pedagogicznym, i po doprowadzeniu wszystkiego, w tym nowym zakładzie, do należytego porządku, przyjąwszy potrzebną liczbę uczniów, powiększając częśći z synów nauczycielskich i sierot, przez Jego Cesarską Mość powierzony bezpośredniemu rządowi kuratora wydziału szkolnego petersburskiego, *Instytut nauczycielski* przy cesarskim uniwersytecie petersburskim, a w obecności JO. Xięcia Jmci ministra spraw duchownych i krajowego oświecenia, przenajwielebniejszego Arcybiskupa *Filaret* i innych osób znakomitszych, żywą chęć przykładających do dobra tego zakładu, takż urzędników do tego instytutu należących, otwarty został dnia 14 stycznia teraźniejszego roku sposobem następującym:

Po przybyciu do tego instytutu JO. Xięcia ministra, odprawiono przepisane przez święty kościół prawowierny na podobne obchody *modlitwy*, z prośbą o długie lata dla dobroczynnego założyciela i wysokiego opiekuna tego zakładu, prawowiernego Monarchy Cesarza *Alexandra Pawłowicza* i całego Najjaśniejszego domu. — Potem wszyscy obecni zaproszeni zostali do sali instytutu, gdzie Xciu Jmci ministrowi przez kuratora podany został rozkład kursu nauk i listy urzędników instytutu i uczniów.

Poczem, gorliwy nauczyciel religii protorej *Grzegorz Iwanowicz Manswetow*, miał do uczniów chrześcijańską naukę. Wyłożywszy im cel, dla którego od Opatrzności najwyższej zgromadzeni, zachowanie się jakie po nich jest potrzebne, i ważność przyszłych ich obowiązków, zakończył modlitwą, prosząc o udzielenie im błogosławieństwa pańskiego. Po zakończeniu tej nauki, czytane były przed Xięciem Jmci ministrem, przez pomienionego protorej i innych nauczycieli, przez każdego w swoim przedmiocie, plan dawań nauki, które przepisano wyklądać w przeciągu czteroletniego kursu.

HISZPANIJA.

Gazeta berlińska zawiera z *Paryża*, pod dniem 31 stycznia. „Otrzymaliśmy gazety madryckie do d. 18 t. m. Nie ma w nich żadney wzmianki o zaburzeniach w *Kadyxie*. Numer z d. 15go zawiera wyrok rozciągający i na poddanych w Ameryce amnetyą, która podczas zaślubin Króla ogłoszoną była. Gazeta z dnia 18 zawiera nekrolog *D. F. Saavedra*, dawniejszego za rządów *Karola IV* ministra, który, w 73 roku życia, umarł dnia 25 listopada w *Seoilli*. — Król hiszpański jak tylko odebrał pierwszą wiadomość o buncie, wyznaczył natychmiast radcę *Kastylii*, *Don Felix Puente*, dla prowadzenia procesu z buntownikami. Dwór nie jeszcze nie

kazał ogłosić o buncie. W *Madrycie* wypadki pod *Kadyxem* miały tylko ten skutek, że zatamowały bieg czynności handlowych. Jenerał *Freyre* wydał do wojska w *Andaluzyi* odezwę, która mocne uczyniła wrażenie. Król miał przyzwać do siebie jenerała *Castannos*. (Depesze, które tutejsze poselstwo hiszpańskie pod d. 18 z *Madrytu* otrzymało, zgadzają się zupełnie z powyższymi wiadomościami).

Oto jest kilka głównych zasad ułożoney dawniej przez kortezów konstytucyi hiszpańskiej: „Rzeczywistém powołaniem stanów krajowych jest: podawanie i roztrząsanie praw, tak te jako i umowy względem wojsk posiłkowych i pomocy pieniężnych w przypadku wojny, przypuszczenie wojsk obcych, traktaty handlowe, podatki i koszty administracyi publiczney roztrząsać i przez uchwały do potwierdzenia królewskiego przygotowywać; rozstrzyganie względem użycia lub zachowania nieruchomości dóbr stanu; potwierdzenie planu edukacyi następcy tronu; strzeżenie wolności druku; zapobieganie zbyteczney liczbie urzędów; pilnowanie odpowiedzialności ministrów, i zaciąganie w nagłych potrzebach pożyczki.“

Monitor zawiera list z *Bajony* pod 23 do korespondenta w *Pau*, w którym wyrażono: ponieważ wiadomości, które w przeszłym tygodniu o *Hiszpanii*, rozniesione zostały, uważaliśmy za nader przesadzone, a po części i zmyślone, przetośmy ich w *Pan*u nie udzielali; bez wątpienia rozsieli je nieprzyjaciele pokoju na granicy naszej. Donoszą nam z *Madrytu* pod 17 t. m., że nierozsądni, którzy bunt wznieśli, secinami zbiegają, i nie są już w większej liczbie nad 3000 ludzi; że się na wyspie *Leon* okopali; że żadne z miast, czy to wielkie czy małe, nie należy do tych poruszeń, chociaż im na konstytucyą przysięgdz kazano. — Jenerał *Freyre*, którego Król mianował naczelnym jenerałem, nie uderzył dotąd na buntowników, i znajduje się w *Sevilli* z brygadą karabinierów; nie wiadomo co się stanie z winnymi; są oni w nadto wielkiej liczbie, aby ich karać, ale też i występki za nadto wielki, iżby go przebaczyć można. Rzecz ta nie jest bliską końca, a zamiarem jey opóźnienie wyprawy; poruszenia te często ponawiane będą, póki się rząd środka tego nie zrzecze. Rząd niczego jeszcze w rzeczy tej nie ogłosił.

Dawniejsze doniesienie z *Gibraltaru* (pod 10 t. m.) opisuje z dokładnością niektóre szczegóły. Wojska, które bunt podniosły, składają się z całkowitych batalionów Jenerał, *Sevilla*, *Asturya*, *Valencya*, *Aragonija*, *Hiszpanija*, *Corona* (saperi i minery), *kanaryjski*, z brygady artyleryi i szwadronu artyleryi konney. Nie wiadomo: czy należą do tego bataliony Król *Xięźniczka*, *Guadalaxara*, *Cordova*, *Katalonia* i jazda. W odezwie dowódcy w *Algeziras*, wyrażono, że bataliony *Xięże* i *Ameryka* oddzieliły się od buntowników i pociągnęły do głównej kwatery *Alkala-de-las-Garules*. Zabrani są przez buntowników: naczelnny jenerał, Hrabia *Calderon* (*Calleja*); naczelnik głównego sztabu, jenerał *Fournas*; marszałek obozowy, *Sanchez de Salvador*, brygadyerowie *Blanco*, *Hano*, *Carles*; pólkownicy *Fernandez*, *Albuquerque*, *Pierson*, komendant *Gabarré*, minister marynarki *Cisneros*, intendent, minister skarbu i mer wyspy *Leon* i komendant wyspy *D. Franc. Ispada*. Wojsko buntowników ma główną kwaterę w *Puerto, de Sta Ma-*

ria, i zajmuje miasta *Arcos*, *Puebla*, *Xerez*, *Puerto-Real* i wyspę *Leon*; w mieyscach tych konstytucya ogłoszona i zaprzysiężona została. Naczelnym jenerałem tego wojska jest *D. Ant. Quiroga*; naczelnikiem głównego sztabu *Miranda*. Wojsko zaś, podług doniesienia dwóch statków przybyłych z *Kadyxu* do *Gibraltaru*, liczy 15,000 ludzi (?). Nie wiadomo jeszcze czy zajęło *Kadyx*. Zresztą ma w ręku wszystkie magazyny, sprzęty, zapasy żywności i amunicyi, które przeznaczone były dla wyprawy amerykańskiej.

Nakoniec donoszą jeszcze listy prywatne z *Madrytu* pod 20, co następuje: nadworna gazeta nasza zawiera adress powinszowania deputacyi pampeluńskiej z powodu ożenienia się królewskiego, oraz wiele mianowań królewskich na urzędy w osadach południowo-amerykańskich, o co się w *Hiszpanii* dotąd jeszcze ubiegają. Starają się nawet o urzędy w *Nowey Grenadzie*. — Ostatnie listy odebrane z *Kadyxu* pisane są d. 13 t. m. Buntownicy mieli ciągle w swej mocy wyspę *Leon*, twierdzę *San Pedro* i ważne arsenały i magazyny wojskowe z drugiej strony zatoki. Zbrojownia w *Caracca* została przez nich wypróżniona. W *Sevilli* panowała d. 15 zupełna spokojność, dowodzący tam jenerał *Cruza-Mourgeon*, czyni dzielne przygotowania. Lud zachowuje się spokojnie. Jenerał *Freyre* nie uderzył dotąd na buntowników. Miał on wyjść d. 14 z *Sevilli*, ale był jeszcze dnia 15, i zdaje się oczekiwać, ażeby się powstanie samo rozwiązało.

Paryż, dnia 1 lutego. Podług wiadomości z *Madrytu* pod 19 stycznia, buntownicy trzymają się dotąd w stanowiskach swoich przed i około *Kadyxu*, ale jest podobieństwo że się idą na okręty i całkiem *Hiszpanię* opuszczą. — Mówią też, że jenerał *Freyre* otrzymał rozkaz wstrzymać się do ostatecznej chwili z uderzeniem i rozlewem krwi, i starać się nawrócić łagodnością buntowników i uwiedzionych. Oto jest odezwa, którą jenerał ten, opuszczając *Sevillę* do wojska swego wydał, która jednak różni się bardzo od powyższej instrukcyi: — „*Zołnierze!*, Król *Pan* nasz wybrał was do rozpedzenia buntowników, którzy, nie pomni na otrzymane od *N. Pana* dobrodziejstwa, słuchają tylko głosu swej korzysci osobistej, głosu, który ich w przepaść wtrąci. Zgromadzili się oni nad brzegiem Oceanu. Idźmy! zagaśmy w balwanach morskich ten przemijający ogień, który ich trawi. Rozsądek, prawo i wiara ojców naszych są naszymi przewodnikami. Bronimy praw monarchy, którego imie służyło *Hiszpanom* za hasło jednoczenia się, kiedy wyganiaли orłów, które oyczyznę ich zajęły. Zwyciężyliśmy, pokruszyliśmy jego łańcuchy; w roku 1814 zjednoczeni wszyscy *Hiszpani* wynieśli go na tron, który mu w sercach swych wystawili. — Powołaniem naszym jest zachować od wszelkiego zachwiania tron ten, na który nikt się targnąć nie może bez rozdarcia serc wszystkich: rozsądek bowiem potępia tego, kto się przeciw woli wszystkich. Sprawiedliwość karze go a nawet Naywyższy, przez którego Królowie rządzą, potwierdza wszechwładną ręką swoją wyrok odrzucający występnych ludzi, których duma porýwa się sądzić monarchów. — *Zołnierze!* chwila wytepienia nadeszła. Idźmy! uderzmy z ufnością na winnych i bądźmy wiernymi wykonawcami sprawiedliwości i łaski wielce ukochanego Króla, którego cały naród uznaje i wielbi.“ (Odezwa ta jest z d. 14 stycz.)

W drugiej odezwie do wojska wyraża jenerał Freyre, że pójdą przeciw buntownikom, którzy się odważyli mówić o przywróceniu instytucy, odrzuconych przez naród, a które jak się z nieszczęsnego doświadczenia okazało; nie mogły pogodzić się z pomyślnością Hiszpanii. Jenerał Freyre jest rodem z Ossuna w Andaluzji. Dawniej nie przyjął był od teraźniejszego Króla urzędu ministra wojny i dla tego odebrane mu zostało dowództwo 4go korpusu wojska; na którego się czele był odznaczył. Wystawiają go jako człowieka bez dumy, wielcej sprawiedliwego; i posiadającego miłość ludu.

Listy pod 21 stycz. z Madrytu, pisze gazeta paryska *Censeur*; zachowują zupełne milczenie o Andaluzji; wiadomości też, które przez gońców z różnych punktów Hiszpanii tu przychodziły, ustaly także; szczególnie zaś zastanawia milczenie w tej mierze gazety de France.

Byłto znakomity kupiec, de Xaverio Ysturiz, który jeszcze d. 27 grudnia został uwięziony w Kadyzie. Z jego papierów ułożono imienną listę znakomitszych stronników konstytucyj. Onito odprawiali potem zgromadzenie, uwolnili z więzienia jednego półkownika artylerji i wysłali go z poleceniami do wojska — poczem wiadome nastąpiły wypadki.

Zima jest bardzo ostra w północnej Hiszpanii. W Bilbao pokryła się cała rzeka lodem.

Dnia 18 zapadła tam kopuła w kościele kapucynów podczas nabożeństwa; wielu zakonników zostało mocno uszkodzonych.

Paryż, dnia 5 lutego.

Naynowsze wiadomości z Hiszpanii (wyraża *Monitor*) dochodzą do d. 14 z Kadyzu, do 18 z Ronda, a do d. 24 z Madrytu. — W Kadyzie była zupełna spokojność; lud nie łączy się do buntu wojska, które się od niejakiemu czasu wojskiem konstytucyjnem nazywa. — Nowy jenerałny kapitan Andaluzji, Freyre, przywołał do siebie do Seville kadyzkiego gubernatora, Valdes, dla spólnego porozumienia się. Załoga Kadyzu wzmocniona została 800 ludźmi z Seville. 8000 ludzi znajduje się w drodze z Madrytu dla uderzenia na wyspę Leon. Jenerał Freyre był w marszu ze 12000 piechoty i 2500 jazdy, dla uderzenia d. 20 t. m. na buntowników. — Z drugiej strony udało się d. 12 stycz. buntownikom opanować Carracę, którego załogę gubernator kadyzki za późno był 500 ludźmi wzmocnił. Grozili oni zapaleniem arsenałów i magazynów, poczem się załoga, poddała a to dla uniknienia niepowetowanego nieszczęścia, któreby próżny opór sprawił. (Carraca leży w północnym końcu wyspy Leon, i przypiera do części zatoki kadyzkiej, którą nazywają zatoką Puntales). Buntownicy opanowali leżący tam okręt liniowy *San Julian*, i dozwolili wolnego odejścia garnizonowi. — Prowincya Grenada ma dostarczyć 6 regimentów jenerałowi Freyre. Ma on też 6000 ludzi milicyi. — Donoszą z Madrytu, że minister Cisneros jest dotąd w niewoli w Gasco, a w Kadyzie zastępuje go w urzędzie admirała Villa Vicienco. Dnia 22 mówiono w Madrycie, że buntownicy zdobyli stanowisko Cortadura. Wiadomości z Kadyzu pod 18 zbijają tę pogłoskę.

Kadyz, dnia 18 stycznia. Bunt czyli powstanie zbliża się do swego końca. Większa część wojska okazuje jawną niechęć ku buntownikom. Zamknięcie wyspy Leon wzięło już swój początek, i wkrótce nie pozostanie buntownikom, tylko się poddać. Pa-

nuje tu zupełna spokojność; czynności odbywają się swoim porządkiem. Jesteśmy zabezpieczeni od wszelkiego uderzenia i napadu. Morzem nie dójdą do nas buntownicy, a szanse pod Cortaduro (na wąskim międzymorzu między Kadyzem a wyspą Leon, $\frac{3}{4}$ godziny drogi od miasta), które podczas oblężenia francuzkiego założone zostały przez Victora, osadzone są 100 działami — Nader niespodzianą rzeczą było, że szkoła artylerji, 1000 głów licząca, ze wszystkimi oficerami przeszła do buntowników, którzy siebie *liberales* nazywają.

Od 8go do 10go wychodziły tu odezwy od gubernatora D. Alonzo Rodriguez Valdes do wiernych obywateli przeciw buntownikom. W odezwach tych nazwano Kadyz przedmierzem wierności.

Minister marynarki, Cisneros, miał zemknąć, i ma się znajdować na okrętach należących do wyprawy, gdzie wojsku morskiemu kazał wykonać przysięgę wierności dla Króla.

Równie z wywiezieniem buntowników z którego miasta w okolicach naszych, ustanowione przez nich władze ustępują miejsca dawniejszym. Część załogi z Grenady przybyła tu wodą. Oczekujemy i odbieramy codziennie nowe posiłki. Dotąd pełnią służbę żołnierze morscy, jeden batalion piechoty, i gwardya miejska. — Szanowny nasz biskup, Cienfuegos, który się okazał tak miłosiernym podczas zarazy, wnet po zamknięciu bram Kadyzu odprawił z krzyżem w ręku z całym duchowieństwem processyą, i napominał mieszkańców do wierności Bogu i Królowi.

P. S. Buntownicy usiłowali właśnie w tej chwili uderzyć na okręty. Zabito 300 a pojmano 400. — Więźnie miescy dla większego bezpieczeństwa, i żeby nie mogli działać łącznie z buntownikami, osadzeni zostali na okrętach.

ANGLIA.

Donieśliśmy (N. 17) o śmierci Jerzego III, Króla Brytanii W. i objęciu rządów przez dotychczasowego Rejenta, a teraz Króla Jerzego IV. Umieszczamy teraz urzędowe akta wypadków tych tyczące się.

Londyn dnia 1 lutego.

Zawczora zrana wyszła nadzwyczajna gazeta dworu, która następujący list Xięcia York do Lorda Sidmouth pierwszego sekretarza stanu zmarłego Króla ogłosiła:

Windsor Castle, dnia 29 stycz. 1820.

„Milordzie! W smutnej znajduję się potrzebie donieść mu, że Wszechmocnemu Bogu podobało się, Króla, kochanego oycę mego, a miłościwego pana naszego, do siebie zabrać. Skonał 35 minut na dziewiątą dzisiejszego wieczora. Przyłączam świadectwo wszystkich medyków, którzy przy tém smutném zdarzeniu obecni byli. i t. d. (podpisano) Fryderyk“

Świadectwo. „Windsor-Castle d. 29 stycz. 1820“

„Podobało się Wszechmocnemu Bogu, Jego Królewską Mość od wszystkich dalszych cierpień uwolnić. Jego Królewska Mość skonał bez bolow dzisiejszego wieczora, 35 minut na dziewiątą. (podpisano)

Henryk Halford. W. Heberden. D. Dundas.

M. Baillie. R. Willis.“

Zawczora o godzinie 2 zpołudnia, Król Jmć Jerzy IV, pierwszy raz dawał pokoje, (wszystkie władze po śmierci Króla Jerzego III były ustaly) w Carlton-house pałacu teraźniejszego

Króla. Obecni byli wszyscy członkowie domu królewskiego płci męskiej, w Anglii t. raz obecni, wielu ministrów gabinetowych, wielkich urzędników koronnych, członków rady tajnej zmarłego Króla, i wielka liczba osób szlachejnych, członków obu izb parlamentu, lord major Londynu, rada aldermanów, i t. d. Po ogłoszeniu, że Król Jmć jest następcą po swym oycu, przysięgi na wierność obecnych wice-hrabia *Cherwynd* wysłuchał: potem sam wice-hrabia też przysięgę wykonał, a Pan *Buller* jego miejsce zastąpił. Później Król Jmć zalecił zwołać radę tajną: wszyscy obecni członkowie rady tajnej zmarłego Króla uznani zostali, i przysięgę wykonali. Obecnymi byli: NN. Xiążęta (Herzöge) *York*, *Klarenceyi*, *Sussex*, *Gloucester*, i Xiążę (prince) *Leopold*; arcy-biskup *Canterbury*, lord *Eldon* (W. Kanclerz), Xiążę *Arkol* Margrabiowie *Hartford* i *Wellesley*, Hrabiowie *Lauderdale*, *Cherham*, *Bathurst*, *Liverpool*, *Mulgrave*, wice-hrabiowie *Sidmouth*, *Melville*, Xiążę *Monterose*, Margrabia *Camden*, biskup londyński, mówcy izby niższej sir *W. Scott*, sir *W. Grane*, PP. *T. Wallace*, *A. Bushnoth*, *N. Wansittart*, sir *J. Nicol*, *J. J. Robinson*, *R. Peele*, *Bourne*, powazny *C. Bagot*, sir *B. Bloomfield*, pierwszy baron izby skarbowej, wice-kanclerz, oraz wielu sędziów publicznych sądów nadwornych.

Później ulżona została proklamacya, przez którą potężny Xiążę *Jerzy*, Xiążę *Wallii*, przez zgromadzone duchowne i świeckie wysokie i obywatelskie władze krajowe jednogłośnie i zgodą serc za jedynego, prawego i prawdziwego monarchę *Jerzy IV*, z Bożej Łaski, Królem Brytanii Wielkiej i obrońcą wiary i t. d. i t. d. uznany i obwołany został. Proklamacya ta przez wymienione wyżej i inne wysokie osoby kraju podpisana i po wszystkich rogach ulic przybitą została.

Wczora po południu o godzinie 3ciej J. K. M. na wszystkich głównych ulicach miasta, z wielką uroczystością i pompą za Króla zjednoczonych królestw ogłoszony został. Lord major towarzyszył temu obchodowi w pojeździe obrzędowym, a wszystkich władz miejskich urzędnicy konno lub w pojazdach. Ogłoszenie na samprzód odbyło się na *Charing Cross*; zgład zgromadzenie udało się do kościoła *Temple Bar*, którego brama była zamknięta, a po obrzędowym zakolataniu otwartą została przez Lorda Majora, potem całe zgromadzenie udało się aż do birży, gdzie ostatniemu wykrzyknieniu kotły i trąby towarzyszyły. Zgromadzenie ludu było nad wszelkie opisanie wielkie, pospólstwo, jak zwyczajnie bywać zwykło, oddało się niepowszechniey wolności. Alderman *Atkins* słowami zelżony został, i gdy zgromadzenie przy birży spokojnie stało, tymczasem konie z pojazdu jednego popularnego aldermana wyprzężono, a pojazd dalej przez pospólstwo był ciągniemy.

Wszyscy Ministrowie gabinetowi zmarłego Króla, którzy obecni są w mieście, dnia wczorajszego odesłali swe pełnomocnictwa do wydziału spraw wewnętrznych. Lord *Sidmouth* złożył sam swoje pełnomocnictwo teraźniejsze. Mu Królowi na pokojach, a nowy Król wszystkich znowu na swoich miejscach potwierdził. Wielki kanclerz złożył także pieczęcie królestw zjednoczonych, któremu też powrócone i on na swém miejscu również potwierdzony został.

W izbie wyższej po południu o godzinie czwartej, zebrali się różni członkowie, zostało urządzone nabożeństwo, nie odbywały się żadne interesy, ale na dzień dzisiejszy są odłożone. Podobne zgromadzenie było w izbie niższej. Goniec królewski posłany został do Lorda *Castlereagh* na wieś, dla zaproszenia go do miasta.

Xiążę *Wellington* także wykonał przysięgę na wierność nowemu Królowi.

Na radzie tajnej w *Carlton-House* w niedzielę d. 30 stycznia odprawionej, Król *Jerzy IV* miał następującą mowę: „Zrobiłem przygotowanie, ażebyście się WPP. tu zebrali dla odbycia smutnej powinności, uwiadomienia ich o śmierci Króla, kochanego oycy mego. Niepodobna jest uczuć moich w tej bolesnej okoliczności wyrazić: ale to zostaje dla mnie pociechą, że ciężkie cierpienia, któremi Król Jegomość od tylu lat był dręczony, cnot jego nadzwyczajnych w pamięci wiernych jego poddanych nie zatarły, i przekonany jestem, iż przykład jego wiecznie żyć będzie w jego oazyźnie. Gdy skutkiem choroby Jego Królew. Mości wezwany zostałem do sprawowania w Jego imieniu praw korony, zawsze to moi serdecznym było życzeniem, ażeby mi się poszczęścić mogło, władzę mi powierzoną w ręce Jego napowrót oddać. Ale podobano się Wszechmocnemu inaczej rozrządzić, i ja nie jestem nieczuły na tę zaszczyt, który mi przez sprawowanie rządów tego królestwa w imieniu kochanego oycy mego, był pozwolony. Pomoc, którą mi parlament i naród w czasach nader trudnych, w okolicznościach bardzo ciężkich dawały, dostateczną są dla mnie ręką mią zaufania, którego teraźniejsze moje położenie wymaga. Jestem przekonany, że doświadczenie przeszłości, zaspokoi wszystkie klasy mego ludu, iż odtąd moi jedynym największym będzie staraniem, zapewnienie ich pomyślności i szczęścia, a religią, prawą i swobodą królestwa ściśle utrzymać.“ Potem mowie Król wykonał zwyczajną przysięgę na bezpieczeństwo kościoła szkockiego i podpisał w tej mierze dwa instrumenta.

W obu izbach parlamentu parowie i członkowie wykonali wczoraj przysięgę na wierność, a tak dawny parlament na mocy aktu królowej *Anny*, będzie obowiązki swoje jeszcze przez sześć miesięcy sprawować; po upływie których rozwiązany i nanowo wybrany będzie.

Gdy podług etykiety żadna z osób domu królewskiego nie może spać pod tym dachem, gdzie się znajdują zwłoki osoby królewskiej, przeto Xiężniczki *Augusta* i *Zofia* z *Windsor* do *Londynu* powróciły.

FRANCYA.

(z kor. hamb.) Poryż dnia 1 lutego. Wczora przybiegł tu z Petersburga goniec, który w dalszą pojechał drogę do *Madrytu*.—Niderlandzki minister przy dworze hiszpańskim *P. Zuylen von Nyvelt*, nie dawno do *Strasburga* przybył; i natychmiast do *Madrytu* wyjechał.—Miasto *Rennes*, nie przyjęło posagu generała *Moreau*, który minister spraw wewnętrznych chciał mu przysłać.—Marszałek *Soult* miał prywatną audyencyą u Króla.

Kurs wileń. na assyg. rubel sr., 3 r. kop. 77½; dukat hol. nowy r. 11, kop. 11, stary r. 10 k. 85; imperyal 36 r. kop. 65.

Wilno dnia 13 lutego v.s. 1820 roku.

1. Podaje się do wiadomości, iż znaydowawszy się dotąd w domie JW. tutejszego Woennego Gubernatora Metr d'hotel czyli Dworzecki Parfion Afanasiew, oddala się ztąd zupełnie z miasta, a ponieważ on utrzymywał różne domowe expensa, za które chociaż co miesięcznie było optacano, lecz nadspodziewanie, jeżeliby komu z rzemieślników lub kupców ten Dworzecki Parfion zadłużył się, takowy powinien jawić się natychmiast do tutejszego Policmeystra dla okalkulowania, później zaś nie będzie już nikt miał prawa rościć żadney pretensyi.

P. Szlykoff.

1. Od Litewsko Wileńskiego Gubernskiego Rządu ogłasza się: iż gdy kredytorowie i pretensorowie zeszłego Marszałka Powiatu Szawelskiego Antoniego Żukowskiego stosownie do rozporządzenia niniejszego Gubernskiego Rządu i Wileńskiego Głównego Sądu 2go Departamentu dokumentow udowodniających takowe pretensye w szlacheckich opiekach Telszewskiej, Rosińskiej i Szawelskiej niezłożyli; przeto wedle rezolucyi w Rządzie Gubernskim 22 januaryi terażniejszego roku nastaley i przez gazetę Litewskiego Kuryera do tychże kredytorow i pretensorow Żukowskiego ponawia się rekwizycya, aby wzmienione dokumenta stosownie do zapisanych na majątkach ewikcyow, niezawodnie do dnia pierwszego marca niniejszego roku złożyli w rzeczonych opiekach dla weryfikacji w aktualność onych w obecności opiekunow successorow po Żukowskim i JW. Grafini Tyszkiewiczowej byley zeszłego Żukowskiego żony, lub ich plenipotentów i dla przedstawienia 2mu Departamentowi ku uczynieniu rozporządzenia o domierzeniu niewątpliwym Żukowskich kredytorom z dochodów majątków ich satysfakcyi, a to stosownie do Ukazu Rządzącego Senatu w tym objęciu nastalego. Dat roku 1820 februaryi 9 dnia.

Sowietnik Wincenty Ławrynowicz.

1. Niżej podpisany ma zaszczyt uwiadomić amatorów ogrodnictwa, którym już dostatecznie z dobrego gatunku swych nasion jest znany, iż preys kuranty na 1820 rok rozmaitych świeżych nasion, roślin, krzewow, kwiatow i drzew, jakie się u niego w Rydze znaydują, można dostać bezpłatnie w magazynie W. Józefa Kopscha w Wilnie, u którego się znayduie skład moich nayużywających ogrodowych nasion, jako to: rozmaitych gatunków kapusty, ziół, włoszczyzny, salaty, rzepy, rzodkiewek, cebuli, ogórkow, równie lewkonii, malwów i różnych ciągle kwitnących oraz egzotycznych roślin, przedających się w pakietach totami, moją zapieczętowanymi pieczęcią, ktoby zaś życzył mieć z tych ogrodowych artykułow, które się w magazynie w Wilnie nie znaydują, to dawszy komis na one W. Kopschowi, będą po naznaczoney w Preis Kurancie cenie niezwłocznie dostawione, płacąc oprócz tego co przesyłka kosztuie, biorącym znaczną ilość ko-

niczyny, ustępuje się dwadzieścia procentow. Ryga lutego 1820 roku.

Karol Henryk Wagner.

Ogłasza się po raz drugi i trzeci.

2. Z rozkazu zwierności w wileńskim prowiantskim magazynie przedają się stare worki i kuli magazynowe 9493. Więc ktoby życzył takowe kupić, ma się jawić do prowiantskiego magazynu w terminie przeznaczonym dnia 15 teraz. miesiąca.

2. Na skutek dekretu remissyynego Sądu Ziem. Pttu Wileńs. i osobno zaszeley w tymże Sądzie rezolucyi Sądu taxatorsko-exdywizorski na domiar satysfakcyi wierzycielom WJPP. Franciszka Michałowskiego Prezyd. Granicz. Wileńsk., Józefa Neymana tytular. Sowiet. i Karoliny z Wernerow Michałowskiej przeznaczony, tychże kredytorow i pretensorow oraz dalsze interessowane strony zawiadamia, iż od dnia 1 marca terażniejszego roku całą sprawę postanowił wziąć w namowę do ostatecznego rozsądzenia, a zatém wzywa do objawienia pretensyi i do stanowności przed tymże terminem, w przeciwnym bowiem razie z niestawającemi podług prawideł remissyynego dekretu postąpi.

Ludwik Wollowicz Sędzia. Ziem. Pttu Wileń. Prez. Exdywizorski.

2. Rada miasta Wilna tym pismem zawiadamia Publiczność, iż w dniach 11 13 i 14 przyszłego mca februaryi przed południem w Ratuszu Wileńskim w izbie rady mieyskiej odbywać się będzie licytacya na oddanie w arędowną tenutę do dnia 1 januaryi roku 1821 w Ratuszu Wileńskim znaydujących się sklepów czyli kram pod N. 5, 7, 10 i 11, a także pokojow dziewięciu na drugim piętrze w gościnnym domie z sklepem od ulicy, i piwnicami oraz spichrzami na dziedzincu próżnującemi i w tém celu wydając niniejsze na druku zawiadomienie zaprasza życzących urędownać pomienione sklepy i pokoje razem lub pojedynczo, jawić się w pomienionych terminach do Izby Rady Wileńskiej do licytacji. Datt dnia 28 januar. 1820 roku.

Franciszek Poznański Prez. Rady.

2. Rada miasta Wilna niniejszym podaje do wiadomości Publiczney: iż w dniach 12, 16, i 17 następującego mca februaryi odbywać się będzie w teyże Radzie Publiczna licytacya na zbudowanie nowego mostu drewnianego w Wilnie na rzece Wilence przy młynie mieyskim po Ogińskim i na wyerygowanie wyżej tegoż mostu i młynu znaydującego się spusku, wedle planu i smiet przez Wileń. Gubernskiego ar-

chitektów sporządzonych, w Radzie miejskiej Wil. h. znajdujących się, i przeto życzących przyjąć na siebie ten obowiązek, tak Rada wy-
wa: aby do Izby onej rady na Ratusz, w ter-
minach pomienionych przed południem do li-
cytacji, z dowodami niezawodności, jawili się.
Datt dnia 28 styczni 1820 roku.

Prezydent Rady Poznański.

2. Dwoma Remissami, Sąd Gł. 2go Witeb.
Departamentu, Gub. Witebskiej, takę exdy-
wizją doczesną, dóbr Korajewicz, i Kościanki,
Gub. Witebskiej, w ptecie Lepelskim położonych
uznał, i przeznaczył na satysfakcyą kredyto-
rów, i pretensorów po zeszłym s. p. W. Joachi-
mie Zabie b. podsejdu Ziem. ptu Lepelskiego.
Jakowe postanowienie sądu Gł. Rządzący Se-
nat zatwierdził, w skutek zutym powyższych
Remis, i udzielenia rozstrzygnięć ukazów. Urzędni-
cy na sąd wspomniany wyznaczeni, w roku te-
razniejszym mca xbra 20 dnia przybywszy do
majątności Korajewicz, po ufundowaniu sądo-
wnictwa swojego, i po uczynieniu rekwizycyj
do miejsc sądowych, czynność swoją na dzień
23 mca february następnego 1820 roku do
majątności Korajewicz zdeterminowali. Na ja-
kowy termin, ażeby wszyscy kredytorowie, pre-
tensorowie, i debitorowie, tak W.W. Podsejdu
Zabów, jako też po zeszłym s. p. W. Wincencie
Przysieckim b. Chor. Ptu Poloc. na termin
oznaczony, ze wszelką gotowością do rozprawy
stanęły, sub amissione causae przez gazetę po-
tróyną Kur. Lit. Sąd taxatorsko-exdywizorski
awizuje. Datt roku 1819 mca xbra 22 dnia

Dominik Smolak Podsejda Ziem. ptu Poloc.
przydujący Exdyw. Marcin Jodziejewicz Pisarz
Ziem. Ptu Poloc. Exdyw. Piotr Swirszczewski
Pisarz Ziem. Ptu Hordgo Exdyw.

2. Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozpo-
znanie pretensyj do funduszów Franciszka Mi-
chałowskiego b. prezesa Gran. Ptu Wi. regu-
lować się mogących, a zrealizowanych usatysfa-
kcyonowania, przeznaczonych remisą Sądu Ziem.
Ptu Wileń. dnia 15 prezent. zaszła, mając po-
leconem zarazem usatysfakcyonowanie kredyto-
rów Józefa Neumana Sowiet. Tytular. i Karoliny
z Wernerów Michałowskiej postanowieniem dnia
26 jan. idącego roku zaszła na tychże Neyma-
nie i Michałowskiej komportacyą funduszów
oraz tranzaktów, one wymienić zdolnych a na kre-
dytorach przez nich powołanych wszelkich pi-
smia dowodów do oblikwidacyi ichże należnościom
posługujących, w przeciągu dwóch tygodni do
kancelaryi Grodzkiej Wileńskiej oddać się po-
winna, z tygodniową onej persistencyą przeznal-
czył. Wzywają się przeto kredytorowie i preten-
sorowie, aby w przeciągu oznaczonego terminu
w Sądzie exdywizorskim czynności swe w Izbie
Sądowej Ziem. Wileń. jawili się, w przeciwnym
bowiem razie skutki z niejawienia się wyniknąć
mogące sobie przypisać będą winni. 1820 januar.
27 dnia.

Ludwik Wołłowicz Sędzia Ziem. Wileń. Prez.
Exdywizor.

Adam Dauksza Sędzia Gr. Wileń Exdywizor.
Józef Naborowski Grodzki Wileń. Pisarz
Exdywizor.

2. Niżej własnoręcznie podpisany czynię wia-
domo tem moim pismem wszystkich w ogólności
i każdego z osobna interessujących, szczególniej
zaś w rzeczy iak następuje, dokument obligacy-
ny na czerwonych złotych 250 N. czer. 250, w da-
cie 1792 roku styczni 20 dnia kondycjonalnie

nastąpi, będąc od zeszłego JW. Tadeusza An-
drzejkowicza Kolegskiego Sowietnika i kawalera
natenczas Sędziego Grodzkiego Ptu Grodzień-
skiego W. Antoniemu Pisance Rotmistrzowi Ptu
Wolkowskiego i plenipotentów W. Antoniego
Grothuza z terminem wypłaty powyższej summy
na dniu 5 aprila roku tegoż 1792, na cel opła-
cenia długu w przerzeczonej ilości wynoszącego
a przez W. Grothuza W. JPanu Sawickiemu za-
winionego, wydany, gdy skutku swego powyższy
dokument (iż wieloliczne dowody pisma o tej
prawdzie twierdząc, wyraźnie przekonują) nie
wziął, a stąd iako nie będąc na taki to przed-
miot użyty, tem samem walor swój tracąc, acz
onego W. Pisanka w spekulacyi zatrzymał, upa-
da, następnie gdy po zeyściu W. Antoniego Pi-
sanki teszcze w 1806 roku wymieniony nieraz do-
kument, na osobę córki iego iako iedyney po oycu
swém sukcesorki dziś w zamęściu będącej W.
Choynowskiej Sekretarzowej komitetu głównego
Wileńskiego przeszedł, skutkiem którego aż w ro-
ku ominionym 1819 miesiąca septembra 20 dnia
wspomniona Sekretarzowa dopominek w liście
swém do JW. Bogumiły Andrzejkowiczowej
z Wilna pisanym zastosowała, powodem czego
JW. Sowietnikowa Andrzejkowiczowa mimo 28
lat upłynionych, wiedząc dostatecznie o nastaniu
takiego to dokumentu i razem z rewersu zeszłego
Antoniego Pisanki znajdując tenże dokument
bydź należnym do powrotu na rzecz sukcesorów
zeszłego Sowietnika Andrzejkowicza, bez żadney
opłaty zleciła mnie niniejszy artykuł w gaze-
tach Kuryera Litewskiego umieścić w zamiarze,
iżby nikt takowego dokumentu obligacyjnego na
czer. zł. 250 wydanego, iako zarębowanego i tyl-
ko nienależnie w ręku Antoniego Pisanki po-
zostalego, ani wlewką ani zastawo, ani darem
ani nażoniec w jakimkolwiek innym bądź obiek-
cie od WW. JPaństwa Mateusza iako męża i
żony iako aktorki Choynowskich Sekretarstwa
głównego komitetu Wileńskiego nie nabywał,
spełniając której wole, niniejszym pismem pu-
bliczność zastrzegam i protestuję, oraz zażalam
W. Sekretarzową Choynowską o niezwolna i nie
należne wymienionego skryptu dotąd w sobie
zatrzymanie. Datt w Grodnie roku 1820 janua-
ry 26 dnia.

Julian Szymański Plenipotent.

Ze takowe oświadczenie może bydź umieszczo-
ne w gazecie Kuryera Litewskiego Sąd Ziemski
Ptu Wileń. zaświadcza.

Prezydent Ziem. Wileński i kawaler Urban
Jazdowski.

3. Sąd Taxatorsko Exdywizorski do Pie-
traszów okolicy w Pcie Wilkomirskim sytu-
waney, zjechawszy czynność zjazdowi pierw-
szemu właściwą załatwił, komportacyą na wie-
rzycieli i debitorach od datty ogłoszenia wy-
roku to jest od dnia 11 nowembra teraz biegną-
cego roku do kancelaryi Ziemskiej Wilkomir-
skiej w przeciągu sześciu tygodni z persystencyą
sześć niedzielną nakazał, termin rozsądzania
oczewisty tej sprawy w mieście Wilkomirzu na
sessjach poobiednich dzień 10 junii roku przy-
szłego zakryślił, a w razie niestanności w zmie-
nionym terminie pretensorów i debitorów, że
amisyą zapisze zapowiada i o takowym posta-
nowieniu przez niniejszą awizacyą trzykrotnie
w Kuryerze Litewskim ogłaszając wszystkie
strony interessujące zawiadamia. Roku 1820
mca lutego 2 dnia.

Piotr Zawadzki Sędzia Ziemski Wilkomir-
ski Prezes Exdywizyi.

Michał Rouba Sędzia Ziem. Ptu Wilk.
Exdywizor.

Anioł Kniaz Żagiell Pisarz Ziemski Ptu
Wilkom. Exdywizor.

3 Wedle Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładnego całej Rosyji etc. etc. etc.

Pozew edyktałny przed Sąd Ziem. Ptu. Wilkomierskiego kadencji trzykrólskiej sądzący się, z mocy remmisy Gł. Sądu 1813 mca 8bra 21 d. Lit. Wileń. 2go Depart. a za onę dekretów Ziem. Wilkom. dyllacyjnego 1819 junii 17 i 1820 styczni 29 ferowanych z instancyi UUr. Teresy Kościalkowskiej Marszałkowny Wilko. a Ur. Józefa Siesickiego Podkom. Wilkom. opiekuna, po UUr. debitorów do masy konkursowej i oświadczonej tacy, majątku zeszłego Mikołaja Kościalkowskiego Mar. Wil. i kawalera zawniających, jako to: X. Domicyanowi Szermulewiczowi Przeorowi Skupiskiemu, i wszystkim XX. Dominikanom Skupiskim o sumę zł. pol. 590 za kartą 1789 8bra 8 dnia wydaną zeszłemu Kościalkowskiemu Sędziemu Ziem., Józefowi Andruszkiewiczowi o zł. pol. 600 za kartą 1800 decembra 1 d. zeszłemu Mikołajowi Kościalkowskiemu Marsz., Thadeuszowi Szulcowi Szambel. b. d. pol. o zł. pol. 410 gr. 20 za kartą 1802 8bra 3, temuż Marsz., żydom Judelowi Leyzerowiczowi Matysowi i Mejerowi synom Judelowiczom, Szlomie Leybowiczowi Markielowiczowi zięciom Leyzerowicza za skryptem 1805 augusta 18 talarów bit. 125 zawniającym, Abrahamowi Mowszowiczowi aredarzowi karczmy Nakańskiej o sumę cz. zł. 20, 1805 maja 1 d., Alojzemu Kurminowi Sędziemu Ziem. Wil. 1806 2bra 30 dnia o rubli całkowitych 100, Krzysztofowi Legowi Mularzowi o rubli sr. 71 za kartą 1807 9bra 9 d., Berelowi i Zeldy Faytelowiczom za kartą 1808 marca 27 o zapłatę za wódki garcy 600, Szlomie żydowi o zapłatę rubli sr. 45 za kartą 1808 9bra 5, Ur. Janowi Korzeniewskiemu Straż. Upit. o rubli sr. 2200 za kartą 1808 marca 8 d. zeszłemu Marsz. Kościalkowskiemu posługującą, Karolowi Polkowskemu o rub. sr. 8 za rewersem 1809 marca 18 d., Ur. Onufremu Klimowiczowi Prze. Gran. Wil. Aktorowi Zabłocia, Antoniemu Polukiewiczowi Ekon. o purow jęczm. 20, owsa 40 za rewersem 1809 marca 18 d. wydanym, Star. Berelowi i żenie, Zeldzie Faytelowiczom, Markielowi i Szachnie Faytelowiczom, za oblikiem 1809 apr. 14 o rub. sr. 140, Józefowi Mikszowi za dwoma skryptami 1810 febr. 12 i apryla 9 wydanymi o tal. bit. 300, Ur. Justynowi Cywińskiemu Reg. za rewersem 1814 apryla 11 o owsa purow 30, a za skryptem 1812 augusta 22 o zł. pol. 60, Jankielowi Leybowiczowi Andruszkowskiemu, za kartą 1812 junii 16 o rub. sr. 50, Ur. J. Beku koleś. Asessorowi b. kommissarzowi Wil. o rub. sr. 275 1812 januar. 22 skryptem poświadczonych, Ur. Ignacemu Michałowskiemu Rot. Nowogródz. za oblikiem 1814 julii 15 na rub. sr. 750, a za rewersem 1813 marca 8 d. o siana pudow 1.000, tudzież 1814 nowembra 11 o wziętą mąkę czwartę 500 do magazynu zjasnić się mającą, Ur. Wincentemu Kurminowi Reg. Gł. Sądu za poświadczeniem listownym 1816 marca 14 o rub. sr. 20, Michałowi Kalukisowi za oblikiem obcygu Kościalkowskim w roku 1817 mca apryla 29 wydanym o rubli sr. 240, Ur. Hipolitowi Łabanowskiemu Reg. Ziem. Szawel. o pożyczoną rękodayną sumę cz. zł. ważnych hol. 500, 1817 mca marca 7 d., Ur. Franciszkowi Klimowiczowi Sędziemu Gran. Wil. w stopniu zeszłego Wawrzyńca Klimowicza sukcesorowi o zapłatę za rekruta zdanego, lub po-

wrótu człowieka pódług listu świadczącego 8bra 20 własnoręcznego za majątek Szetkisznie i dalsze attynencye złożeni i przez kompertacyą skazki autentycznej do wyjaśnienia jey należności z Ur. Turrami sukcesorami zeszłego Jana Turra Szam. za rewersem 1813 apryla 12, o pożyczony jęczmień purow 20, Star. Leyzerowi Pinchasowiczowi mieszkańcowi Wil. o zapłatę za kawę funtow 80 i tyleż cukru rewersem 1813 apryla 6 wydanym, a w ogólności wszystkich WW. zawnionych zeszłemu s. p. Mikołajowi Kościalkowskiemu Marsz. Wil. z nakazu dekretu Ziem. Ptu Wil. 1820 januar. 29 ferowanego przypozываяć proszę: Do wypełnienia nakazu dyllacyjnego dekretu, przyjęcia oczewistej rozprawy zadeterminowanej i kontynuującej się sądzienia summ poszczególniczych i wszelkich pretensyów w efektach z pretensyami i expensami wypadającymi, przyłączenia do masy konkursowi uległej, szkód straci decydowania z wolnem żądoby, poprawieniem.

Roku 1820 mca styczni 31 d. Wóźny świadczę, że w sprawie konkursowej JW. Teresy Kościalkowskiej Marsz. Ptu Wil. a JW. Józefa Siesickiego Podkom. Wil. opiekuna, kopiją niniejszego pozwu edyktałnego w mieście Wilkomierzu do drzwi sądowych oczewisto przybiłem jako to: WW. JPanom X. Domicyanowi Szermulewiczowi Przeorowi Skupiskiemu i wszystkim XX. Dominikanom Skupiskim, Józefowi Andruszkiewiczowi, Thadeuszowi Szukowi Szam. b. d. pol., żydom Judelowi Leyzerowiczowi oycowi, Matysowi Mejerowi synom Judelowiczom, Szlomie Leybowiczowi i Leybie Markielowiczowi i zięciom Leyzerowicza; Abramowi Mowszewiczowi, Alojzemu Kurminowi Sędziemu Ziem. Wilkom, Krzysztofowi Legowi Mularzowi, Berelowi i Zeldy Faytelowiczom, Szlomie, Janowi Korzeniewskiemu Straż. Upit. Karolowi Polkowskemu, Onufremu Klimowiczowi Prze., Ekonomowi Antoniemu Polukiewiczowi, Star. Berelowi Zeldzie Zeldzie Faytelowiczom, Markielowi i Szachnie Faytelowiczom, Józefowi Mikszowi, Justynowi Cywińskiemu Regentowi, Jankielowi Leybowiczowi, Janowi Beku kolleskiemu Ass. b. kommis. Wil. Ignacemu Michałowskiemu Rot., Wincentemu Kurminowi Reg. Gł. Sądu, Michałowi Kalukisowi, Hipolitowi Łabanowskiemu Regentowi Ziem. Szawel., Franciszkowi Klimowiczowi Sędziemu Ziem. Wil., Turrom sukcesorom zeszłego Jana Tura Szam., Star. Leyzerowi Pinchasewiczowi mieszkańcowi Wil. o stawianiu zatym pozwem edyktałnym do oczewistej sprawy przed Sądem Ziem. Ptu Wil. kadencji teraźniejszej, trzykrólskiej oznayniłem i opowiedziałem.

Wincenty Wuscin wóźny Ptu Wilkom.

Roku 1820 mca styczni 31 dnia, przed aktami Ziem. Ptu Wil. stawając obecnie Wóźny wyżey wyrażony relacyą tego pozwu urzędowie zeznał. Przyjąłem Ignacy Junosza Dąbrowski Ziem. Ptu Wilkom. Regent.

Roku 1820 miesiąca januar. 31 dnia, że takowy pozew przez Redakcyą Kuryera Litewskiego ogłoszony być może zaświadczam.

Piotr Zawadzki Sędz. Ziem. Wilkom.

3 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Sądu Gł. Wileń. 2go Depart. w dacie niżej wyrażonej zapisanego pod pieczęcią tegoż Sądu wydan styczni 23 dnia 1820 roku.

Roku 1820 styczni 9 dnia na sądzie głównym Wileńskim 2go Departamentu, stawiając obecnie adwokat tegoż sądu W. Łagiewnicki, o-

świadczenie poniższe zaniósł i one do wpisania w protokół podał, jakowe tak się wyraża: process imieniem WJPana Piotra Chodorowskiego, Rotm. Pttu Grodzień. czyni się z okoliczności następney, w roku 1802 obżalowani Karol i Helena Sakienowie Maiorowie woysk rossyjskich na własne i wspólne swe potrzeby zawinili oświadczaćemu się Chodorowskiemu czer. zł. 100, jakowey należności oddanie w tymże roku junii 23 dnia Dokumentem obligacyynym 1802 marca 13 dnia przez obżalowanego Sakiena podpisanym zapewnili, lecz gdy oświadczaćcy się wyż wzmienioney należności nietylko w terminie oznaczonym ale też i później nie mógł otrzymać, w ówczas zmuszonym został z obżalowanymi czynić porządkiem prawa, skutkiem czego w roku 1812 marca 18 dnia w Grodzie Upitskim, na obżalowanych Sakienach otrzymał dekret ultymarny z przysądzeniem summy kapitałney czer. zł. 100 z procentami, expensami prawnymi i winami niestannemi, wszakże pomimo dekretu już uzyskany obżalowani Sakienowie tak osobistemi jako też listownemi naysolenniejszymi upewnieniami rychłego w zupełności oświadczaćemu się uiszczenia się, potrafili wstrzymać exekucyą dekretu aż dotąd, gdy zaś oświadczaćcy się dostrzeżga, że obżal. Sakienowie powolności oświadczaćcego się nadużywaiąc, przez co oświadczaćcy się niemoże już wierzyć nadal przyrzeczeniom obżal. Sakienow, z tego względu, że tak o należność kapitałną z procentami, jako też o wydatki na posłańców lożone prawem z obżal. Sakienami czynić będzie, przez niniejsze oświadczenie zapowiada. Na autentyku podpisano. Tomasz Chodorowski Ziemski Upit. Regent w imieniu mego stryia.

Zgodno z protokołem świadczą Sekretarz Dobrzański.

Takowe oświadczenie wolno umieścić w Kuryerze Assesor Sądu Głównego Kwiatkowski. Kazimierz Miastowski Tytularny Sowietnik.

w Magistracie Wileńskim za obligiem przez Bazylego Arteckiego wydanym i że o dalsze należności przez Hieronima Arteckiego w znaczney illości żał. zawinione, gdzie prawa dozwalaiać niezaniedba upomnieć się swej należności, sąd zatém rozważywszy dowody i słusność pretensyow żał. del. one zatwierdzi, lecz gdy obżal. Choiecki szarga honor i sławę żał. del., pomawiając o różnych facyendach i zdradach, będąc nieświadomą osobą, luboby te skargi obżal. odpowiedzi iako nikczemne, fałszywe i mniej znaczące niezmaydowały, gdy wszakże żał. del. niezaniecha odpowiedzieć na te obżal. postępowania, albowiem obżal. Choiecki niezaniedbał zaosnować tych gorszących publiczności krokow, dał uczuć, że i w roku teraźniejszym 1820 januaryi 10 dnia żał. del. zmanifestował i w kuryerze Litew. zamieścić niezaniedbał, postęпки zaś obżal. są niezgodne z prawami i moralnością, nim więc o to wszystko tak o kary za potwarz iako też i o swe należności prawnie gdzie przynależy prawem czynić będzie niniejszym oświadczeniem zapowiada i onego zamieszczenie w kuryerze Litew. doprasza się. U tego oświadczenia podpis w protokole w hebrayskim ięzyku przy tłumaczeniu polskim jest taki Icko Wulfowicz Derczyn.

Zgodzilem Jan Zieńkowicz Wileński Ziemski Regent.

1820 roku januaryi 28 dnia. Takowe oświadczenie przez redakcyą kurjera Litewskiego do wydrukowania że przyjęto być może, Sąd Ziemski Powiatu Wileńskiego zaświadcza.

Wileński Ziemski Prezydent i kawaler Urban Jazdowski.

3 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Ziem. Ptu Wileń. w dacie niżej wyrażający się zapisanego et eorund. pod pieczęcią urzędową Ziem. Ptu Wileń. stronie wydany.

Roku 1820 miesiąca januaryi 28 dnia przed aktami Ziemskimi Powiatu Wileńskiego stawiając osobiście Star. Icko Derczyn obyw. Wileński oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał którego wyrazy następne. Oświadczenie współ z remanifestem imieniem Star. Icki Derczyna obyw. miasta Wilna przeciwko Kazimierzowi Choieckiemu tytułującemu się kuzynem nieletnich Arteckich oraz Hieronimowi synowi, Paulinie i Brygidzie córkom Arteckim suksessoram Bazylego Arteckiego zanosz się z tego powodu, iż obżal. Kazimierz Choiecki czyli to przez nienawiść do delatora czyli też powodowany niechęcią lub z mniej dojrzałego rozsądku, czy to z własnego instynktu lub też z podżmowy mniej chwalebnych osob, poważył się żał. del. w kuryerze Litew. pomówić o podstęp nad Hieronimem Arteckim, wtenczas gdy o to obżal. od nikogo proszonym niebył, gdy Hieronim Artecki znając należność żał. del. słuszną i sprawiedliwą do tej daty oney nieprzeczył i w żadnych aktach nieskarzył się, gdy ustronna osoba jest obcą od familii Arteckich, gdy żał. del. obżal. Choieckiego znać niema honoru, krzywdzić i pomawiać z domysłu własnego, niemając na to od aktorow polecenia, niewypada, bo tego prawa i Ukazy wzbronity, co się zaś tycze rozpoczętego procederu

3 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego kancelaryi miasta Wilna w dacie poniższej zapisanego i teyże z daty urzędownie jest wydany, to jest 1820 roku januar 14 dnia.

Roku 1820 januar. 14 dnia. Przed aktami miasta Guberskiego Wilna stanawszy osobiście Star. Josiel Leybowicz oświadczenie poniższe wpisać do protokołu podał przez słowa: oświadczenie imieniem Star. Josiela Leybowicza Agesa w rzeczy następney i oto: Rozwinąłem w Ziem. Stonim. o znaczne moje pretensye z Star. Mejerem Michelowiczem obywatelem Stonim. i jego suksessorami oraz Judelem Izraelowiczem również stonimskim obywatelem, majątek debitora Michelowicza posiadającym od lat kilkunastu proceder i na kopię z spraw zawieszony został takowy proceder, lecz gdy przez rewolucyą w kraju do takiego ubogiego przyszedłem stanu, a bardziey po śmierci mojej żony oddalony ze Stonima i przebywam w mieście Wilnie, zwłaszcza, że forum dla mieszczan jest odmienione i przeniesione do Magistratow: żeby więc nieporozumiano to zamilczenie takowego procederu oświadcza delat. że za poprawieniem się sytuacji delat. kontynuować rozpoczętego procederu niezaniedba i nigdy tego procederu nie zamilczy aco i w gazetach Kurjera Lit. umieści swoje przodsięwzięcie niezapominę. W protokole podpisano Josiel Leybowicz Augustowicz.

Correctum Ignacy Misieczewicz Regent

Takowe oświadczenie może być do gazety przyjęte Jan Tomkiewicz R. M. W.

Wilno dnia 15 Lutego 1820 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Въ слѣдствіе повелѣнія Господина Главнокомандующаго 1-ю Арміею, Интендантство оной объявляетъ, что торги по поставкѣ потребнаго для войскъ принадлежащихъ къ той Арміи провіанта а имѣ овса, съ 1-го Августа сего по 1-е Генваря будущаго 1821 года, назначаются въ казенныхъ палатахъ пѣхъ губерній на нижеслѣдующіе сроки, именно: въ казенныхъ палатахъ: Воронежской, Тамбовской, Екатеринославской и части Таврической, Полтавской и Слободско-Украинской, торги Юня 1, 4 и 7го; переторжки Юня же 8, 9 и 10-го; въ Курской, Тульской, Рязанской, Смоленской и Орловской, торги Юня 7, 9 и 11 го; переторжки Юня же 14, 15 и 16 го.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ, съ законными залогами, во уваженіи по мѣсячной поставки припасовъ и на сей разъ въ пятую часть противъ подряда; а во обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи. Вѣдомости о потребностяхъ въ каждой губерніи будутъ разосланы въ казенныя палаты въ свое время и публично въ оныхъ открыты, вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на коихъ должны происходить поставки, гдѣ впрочемъ противъ прежняго не сдѣлано перемѣнъ.

Подлинное подписалъ:

Генералъ Интендантъ 1-й Арміи,
Генералъ Лейтенантъ Канкринъ.

7-го Генваря
1820 года.

ОБВѢЩЕНІЕ.

На skutek rozkazu JW. Głównodowodzącego 1szą Armią, Intendencya teyże Armii obwieszcza: iż targi na dostawę potrzebnego prowiantu, a gdzie indziej owsa, dla woysk, należących do tey Armii, od dnia 1go Augusta teraźniejszego, do 1go Januaryi następującego 1821 roku, naznaczają się w Izbach skarbowych tych guberniy, na terminy następujące, a mianowicie: w Izbach skarbowych: Woroneskiej, Tambowskiej, Ekaterynosławskiej i części Tauryckiej, Pułtawskiej i Słobodzko-Ukraińskiej, targi, dnia 1, 4 i 7 miesiąca Junii, przetargi zaś dnia 8, 9 i 10 tegoż miesiąca Junii; w Kurskiej, Tulskiej, Razańskiej, Smoleńskiej i Orłowskiej, targi dnia 7, 9 i 10 Mca Junii; przetargi zaś dnia 14, 15 i 16 tegoż Mca Junii.

Na te terminy wzywają się życzący dla targów, z prawnemi ewikcyami, z uwagi miesięczney dostawki żywności, na ten raz w części 5 przeciw podradu, a na zabezpieczenie zadatków udzielnie, prócz ogólnych od Szlachty dostarczeń, które pozostają na samey ufności. Wiadomość o ilości potrzebney, będzie posłana do Izby skarbowey każdej gubernii w swoim czasie, i publicznie w nich odkryta, razem z wyszczególnionemi kondycyami i dalszemi prawidłami, wedle których powinny być wykonane dostawy, w których wręście w porównaniu do dawniejszych nie zrobiono przemiany.

Na autentyku podpisano:

Generał Intendent 1szej Armii
Generał Porucznik Kankryn.

7 Januaryi
1820 Roku

K

Obs
met

G
tersb

V

lacu

prze

i N

gizki

Chan

ultu

Abul

kaybo

Z

la Jn

nowe

teys

zacz

C

glosi

go

l

puja

nyc

bes

kt

stki

mies

kraj

lonu

zow

dana

wzg

poru

wy

cyd

ka

szy

dgc

kaq

me

dua

obe

prze

cy

bed

prz

nie

i w

cy

zan